

Slutredovisning av Projektet

- Med hjärta för missbrukare och för barn i missbruksmiljö

Projektstart 1 oktober 2010. Projektet pågår 12 månader

VITA Nykter
Box 17015, 104 62 Stockholm, Sverige
Organisationsnummer: 802444-0029

Sammanfattning

VITA Nykter är en ideell riksförening och en enfrågerörelse. Vi arbetar bara med alkohol och drogfrågor. VITA Nykter har sin bas i kristenheten och den kristna tron. VITA Nykter är allkristet, dvs inte knutet till något samfund utan finns för alla kristna. VITA Nykter är partipolitiskt obundet.

Ca 400 000 barn i Sverige lever i familjer där en eller båda föräldrarna har ett risk- eller missbruk. Ännu fler vuxna har tappat kontrollen över sitt drickande. VITA Nykter ställde frågan var dessa barn och vuxna hittar en alkoholfri miljö och upptäckte att församlingar på senare år har haft och har en komplicerad syn på alkoholfrågan. I många församlingar är frågan om alkohol sedan länge en tabufråga. VITA Nykter ansökte därför om ett bidrag för att i projektet *Med hjärta för missbrukare och för barn i missbruksmiljö* lyfta alkohol- och drogfrågor och också för att försöka skapa alkoholfria miljöer i församlingarna. Under den tid som projektet pågått har målet varit att implementera alkoholcertifieringar i VITA Nykters ordinarie verksamhet.

Bakgrund

På 1920-talet påbörjade kristna församlingar att arbeta mot alkohol. Av tradition var nykterhet en av de oskrivna regler som fanns för en kristen att hålla sig till. För att hjälpa och stötta människor som hade ett beroende skapades särskilda platser, RIA (Råd i Alkoholfrågor). Under många år fortsatte man enträget inom församlingar med detta arbete. Men något har under de senaste trettio åren förändrats och alkoholfrågan har blivit en tabufråga. Det är fler och fler, även inom församlingarna, som själva nu nyttjar alkohol. Man talar dock inte om det utan döljer det för varandra.

Syfte

Syftet med projektet var att få medlemmar i församlingar att våga diskutera den beroendeproblematik som många lider pga alkohol och droger. Men framför allt ville vi ge de Glömda barnen, dvs barn som lever i familjer med risk- eller missbruk, en röst. VITA Nykter vill få församlingarna, att på alla sätt, stötta dessa barn. Många församlingar möter mellan 600 och 1000 barn och unga per vecka och har en stor kapacitet och möjlighet att verkligen göra skillnad för dessa barn. Att skapa alkoholfria miljöer där man kan känna sig trygg som nykter alkoholist och Glömt barn är ett av många sätt.

Metod

VITA Nykter alkoholcertifierar församlingar med grundval av fyra kriterier.

1. Ingen alkohol i nattvarden
2. Inte tillåta servering av alkohol i egen verksamhet
3. Inte tillåta servering av alkohol vid utlåning eller uthyrning av lokalerna.

4. Alla som är i tjänst, oavsett om man är anställd eller volontär, så har man inte druckit alkohol kvällen innan man arbetar. Detta innebär att vi i den alkoholfria lokalen också har trygga vuxna som kan stötta vid behov.

Förutom att alkoholcertifiera församlingarnas lokaler har VITA Nykter inom ramen för projektet också arbetat med församlingarnas anställda och förtroendevalda kring deras alkoholpolicy och deras sätt att på andra möjligheter att stödja nyktra alkoholister och Glömda barn.

Resultat

Genom att besöka församlingar, ha föreläsningar, genomföra utbildningen Spela Roll- Gör Skillnad, delta på mässor och konferenser och annonsera har vi haft kontakt med över 350 församlingar sedan projektet startade.

Projektet har bidragit till att skapa ca 80 alkoholfria zoner i samhället. Genom att alkoholcertifiera sina lokaler kan församlingar anta ett diakonalt förhållningssätt i frågor kring alkohol och drogfrågor till förmån för Glömda barn och nyktra alkoholister. Under projektets gång har många församlingar kommit igång med att arbeta med sin alkoholpolicy, funderat över hur man på andra sätt också kan stötta Glömda barn och nyktra alkoholister. Många församlingar har efter vårt arbete också lyft frågan om hur man kan bli en resurs kring alkohol och drogfrågor i civilsamhället.

Eftersom det finns många besökare i församlingarna som inte talar svenska har vi sedan ett par år tillbaka också tryckt dekaler med engelsk text. Vi har genomfört ett par certifieringar även i Norge varför vi även har dekaler på norska.

Diskussion

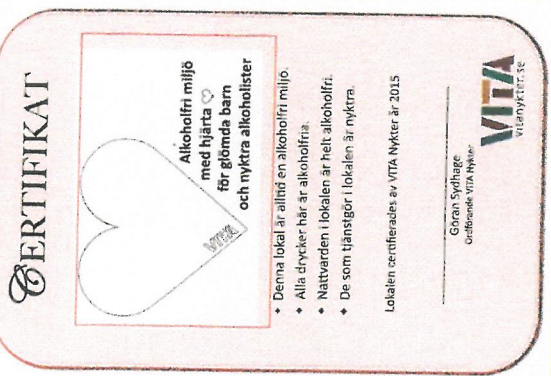
I Sverige är 6,2 miljoner personer medlemmar i Svenska kyrkan. Lägger man därtill till alla medlemmar i frikyrkoförsamlingar har man många möjligheter att nå personer som kan vara resurser för att stötta Glömda barn och nyktra alkoholister. Vi möter också här människor som har ett eget beroende och människor som är medberoende. Det har varit ett påtagligt stort arbete att nå ut med vårt budskap. Vi har inte nått på långt när alla som vi önskat, men vi är en god bit på väg. Varje församling av de 350 som vi haft kontakt med under och efter projektets gång har påbörjat, är mitt i, eller har till och med kommit fram till en alkoholcertifiering för att kunna bidra positivt till civilsamhället genom att vara en alkoholfri zon. Detta ser vi som en god början på något som vi hoppas och önskar ska få fortsätta ända till dess alla Sveriges församlingar kan stå upp för att erbjuda alla människor en nykter gemenskap.

Resultat

VITA Nykter har efter projektets slut implementerat alkoholcertifieringar i sin ordinarie verksamhet. Mött över 350 församlingar varav över ca 80 församlingar efter arbete med alkoholpolicy har alkoholcertifierats. I ett stort antal övriga församlingar pågår en diskussion angående alkoholpolicy och eventuell alkoholcertifiering.

För VITA Nykter

.....
Anette Kyhlström/verksamhetsansvarig

Så här ser certifikatet ut.

- Denna lokal är alltid alkoholfri, även vid uthyrning.
- Alla drycker här är alkohol fria.
- Nattvarden i lokalen är helt alkoholfri.
- De som tjänstgör i lokalen är nyktra och luktar inte alkohol.

Vad innebär en certifiering i praktiken?

Det innebär att man i församlingen lever upp till de fyra punkterna ovan. Att församlingen inkluderar även Glömda barn, nyktra alkoholister och deras anhöriga i gemenskapen.

Ett inramat undertecknat certifikat och VITA Hjärtat-dekaler sätts upp i lokalen, t.ex. i entrén vilket tydliggör att församlingen står för en trygg alkoholfri miljö.

Det innebär **inte** att man exkluderar gäster som är påverkade av alkohol.

Hur blir församlingen /lokalen certifierad?

1. Läs igenom den här informationen och fundera på om du behöver hjälp av en extern person från VITA Nykter eller om du/ni kan göra certifieringen själva.
2. Kontakta VITA Nykter för att registrera er och för att få certifikat, dekaler, mall för pressmeddelande mm. Bestäm också om ni vill att någon från VITA Nykter ska komma till er styrelse eller motsvarande för att diskutera **Certifieringsfrågorna** eller t.ex. vara med på en offentlig certifiering dit eventuellt även lokal media bjuds in.
3. Genomför ett styrelsemöte eller motsvarande där ni diskuterar i genom certifieringsfrågorna med hjälp av våra **Goda råd & fakta** och fatta beslut eller vidta eventuella åtgärder.
4. Genomför en offentlig certifiering, en predikan eller temasamling där medlemmar, deltagare och/eller besökare får information om certifieringen och dess innebörd och där de motiveras att ställa upp på Glömda barn och nyktra alkoholister.

För att tydligt signalera till besökare att lokalen är certifierad som alkoholfri sitter, förutom certifikatet, VITA Hjärtat-dekaler i entrén och på ytterdörren.

Kostnad

Att certifiera sin lokal kostar 250 kr vilket motsvarar medlemsavgiften i VITA Nykter. De som vill kan direkt betala 1000 kr för fem år, vilket innebär att man får fem år till priset av fyra. Att betala för fem år direkt minskar den årliga administrationen för VITA Nykter och för församlingen.

Alla församlingar, kyrkor och kristna organisationer som certifierar sina lokaler blir automatiskt medlemmar i VITA Nykter under det innevarande året.

KAMPANJ

Kyrkan får nyktert certifikat

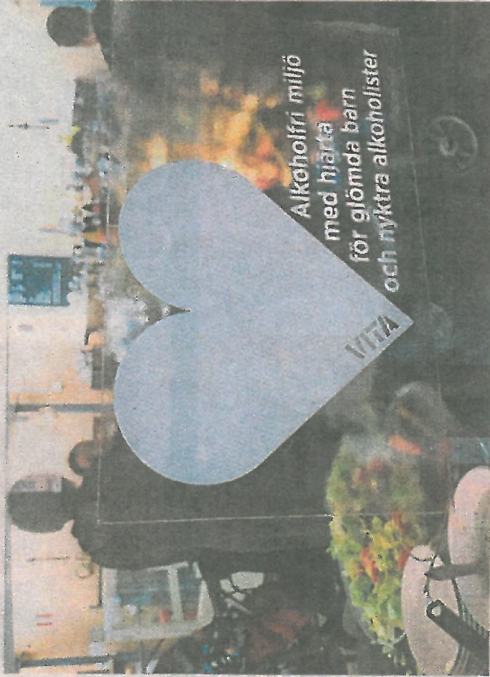
Kampanjen "Spela roll!" uppmärksammar nästa vecka de barn som växer upp i familjer med missbruk. Organisationen Vita Nykter lyfter frågorna, bland annat genom att "alkoholcertifiera" församlingar.

FAKTA
Alkoholcertifiering
 Krav för certifikat:
 ● alkoholfria lokaler även när de hyrs ut.
 ● alkoholfritt nattvardsvin
 ● inte lukta alkohol i tjänst.

385 000 barn växer upp med vuxna som dricker för mycket, något som varje år vecka sju uppmärksammas med kampanjen Spela roll! Diakonen Anette Kyhlström är konsulent för en av arrangörerna, men hon är också verksamhetsansvarig för den kristna nykterhetsorganisationen Vita Nykter.

– Vi lyfter frågan för att det i vårt samhälle är tabu att tala om alkoholens negativa konsekvenser. Även i församlingar där det finns en så kallad alkoholpolicy, brukar det mest vara frågan om skrivbordsprodukt. När det kommer till kritan, så skalar man ändå med alkohhaltiga drycker när man ska fira något.

Vita Nykter bildades på ett möte i St. Clara kyrka i Stockholm för att stödja engagemang för nykterhet i kyrkor, bland annat så att anhöriga till nyktra alkoholisiter ska kunna sig trygga att ta del av kyrkans arbete. I samband med att de man kallar De glömda barnen lyfts fram i nästa veckas

Klistermärken är ett sätt församlingarna markerar alkoholcertifieringen från Vita Nykter.

terister, däremot att man ska tänka till så att man inte luktar alkohol i tjänsten på söndagen.

ST. CLARA församling var den första att få certifikatet. Enligt Marie Svensson, diakoniasistent, har de alltid haft en inriktning på att hjälpa människor med alkohol- och drogmisbruk. Det är kanske därför det inte ses som ett problem i just deras kyrka med tillställningar utan alkoholhaltiga drycker.

– Visst erbjuder vår församling även dop och begravning, men

det har aldrig varit något problem. Vill man avsluta dessa med ett glas vin får man åka någon annanstans.

Även Anette Kyhlström framhäver, när ämnet kommer på tal, den stora grupp som känner sig otrygga i samband med alkohol.

– Vad är viktigast för kyrkan? Att någon gång skalla i champagne eller att alla ska känna sig inkluderade?

MATTHIAS MATSSON
 010-199 34 89
 matthias.matsson@kyrkanstidning.se

"Äkta makar" ska sägas på svenska

VIGSELÖRRÄTTARE i trossamfund i Sverige måste förstå och vid behov kunna förklara lagreglerna kring vigsel och kunna uttala själva beslutet på svenska. Det påpekar Kammarkollegiet i ett brev till bland annat Svenska kyrkan.

– Det räcker inte att ha en tolk eller ta hjälp av kollega, den som förrättar en vigsel ska själv kunna uttala beslutet för äkta makar – på svenska, säger Christine Svensson, på Kammarkollegiet som har tillsyn över vigselrätten inom trossamfund.

Reglerna är inte nya men eftersom det funnits oklarhet kring vad som gäller, skickade Kammarkollegiet nyiligen ut ett förtydligande till de trossamfund som har delegerad kunskapskontroll.

– Vi känner inte till några problem inom Svenska kyrkan där biskoparna utövar tillsyn över vigselrättsförordnandet men det kan finnas andra trossamfund där det kan behövas ett förtydligande, säger Christine Svensson.

Ett äktenskap där vigselförrättaren inte följer reglerna blir inte ogiltigt men däremot riskerar både denne och det trossamfund som ska utöva tillsynen, att få sin vigselrätt indragen.

Om oss

Den 27 september 2008 bildades VITA Nykter på ett möte i S:ta Clara kyrka i Stockholm. Sten-Gunnar Hedin, Sofia Modigh och Kjell-Ove Oscarsson tog initiativet till att bilda en ny nykterhetsorganisation på kristen grund för att stödja engagemanget för nykterhet i kyrkor och samfund. Kyrkorna har en lång tradition och erfarenhet av att arbeta med missbrukare och anhöriga. Det kunnandet och kärleken till människor behövs även i dagens samhälle.

Namnet VITA Nykter

Vita är det latinska ordet för liv. VITA Nykter förespråkar en nykter livsstil och uttrycket vita användes också i uttryck som "ta en vit vecka" eller "vit månad" i betydelsen nykter.

Organisation

VITA Nykter är en ideell riksförening som styrs demokratiskt. Medlemsorganisationerna utser riksstyrelsen som är organisationens högst beslutande organ mellan årsmötena.

Syfte

VITA Nykter är en enfrågerörelse. Vi arbetar bara med alkohol och drogfrågor. VITA Nykter har sin bas i kristenheten och den kristna tron. VITA Nykter är allkristet, det vill säga inte knutet till något samfund utan finns för alla kristna. VITA Nykter är partipolitiskt obundet.

Med ögon för de Glömda barnen och nyktra alkoholister

Har ni sett barnen som ryggar tillbaka för allt som påminner om alkohol? Märker ni männen och kvinnorna som undviker nattvarden, gemenskapen och kyrkkaffet?

400 000 barn i Sverige lever i familjer med risk- eller missbruk.

Ännu fler vuxna har tappat kontrollen över sitt eget drickande.

Var kan dessa barn och vuxna hitta en alkoholfri miljö? En trygg gemenskap?

Har ni hjärta för Glömda barn, nyktra alkoholister och deras anhöriga?

VITA Nykter erbjuder kyrkor, församlingar och kristna organisationer att certifiera sina lokaler för att tydligt visa att lokalen är en trygg alkoholfri miljö för Glömda barn, nyktra alkoholister och deras anhöriga.

VITA Nykter

Box 170 15

104 62 Stockholm

Bankgiro 389-7709

Plusgiro 50 46 44-6

Org.nr. 802444-0029

www.vitanykter.se